

*Se víznek, se tűznek nem vesszük
inkább hasznát, mint a barátságak
(Cicero)*

Matematika–földrajz szakon kezdtem meg egyetemi tanulmányaimat. Azokban a „rég szép időkben” a földrajz szakon két félév térképészetet tanultunk. „Ő” tartotta az órákat. Élveztük előadásait, szorgalmasan végeztük a gyakorlatokat. Akkor még „divat” volt órákra járni. Meg akartunk felelni ennek a kedves és előadásaiban a humort sem nélkülöző fiatal tanárnak, aki minket „dolgozóknak” hívott. Kortársak, emlékeztek?

Aztán két évvel később váltottam, és földrajz–térképész szakon folytattam tanulmányaimat. Valamennyien szerettünk a Ludovika épületének második emeletére, a Térképtudományi Tanszékre járni. Más volt ott a légkör, mint másutt. Akkor még nem tudtuk, miért. Csak élveztük a kis létszámból eredő családi hangulatot, s hogy befogadtak minket a tudomány jó hangulatú fellegvárába...

Pista a végzés évében ajánlott állást a tanszéken. Úgy éreztem, minden álmom megvalósul. Tudtam, hogy a tanítás mellett szakmai-tudományos munkát is kell majd végezniem! Ez messzemenően összevágott elképzeléseimmel. Úgy éreztem, korán elhunyt Édesapám jóleső érzéssel nyugtázza odaátrol, hogy harmadik gyermeke is olyan pályára került, ami az ő értékrendjében a legmagasabb cél volt!

Amikor immáron a Tanszék főállású tagjaként részese lettem a közösség mindennapi életének, akkor jöttem rá, hogy a hallgató-koromban megtapasztalt családi légkör Neki volt köszönhető. Bár akkoriban a tanszék legfiatalabb tagja volt – vagy tán éppen ezért –, dinamizmusa és lendülete a tanszéki élet pezsgését eredményezte. Rengeteg időt töltöttünk a tanszéken, később pedig dolgoztunk, ha kellett hétvégeken is. És néha bizony kellett...

Emlékszem, a volt Ludovika épületében a nagy tanterem melletti szobában ültünk négyen. Ő, Verebi Kati, Györffy János és jómagam. Micsoda csapat voltunk! Szinte hihetetlen, hogy megnyit mókáztunk – jó értelemben! Terepgyakorlaton tréfás „pénzügyi” számításokat készítettünk a tanszék működésének gazdaságossá tétele érdekében. Pista, Kati, János: emlékeztek? Négy fiatal ember, akik az „ide az oroszlánt is” lendülettel vetették bele magukat a munkába.

Sok mindent csináltunk végig! Volt ebben függönyvarrás, takarítás, szendvicskenés, beázás-elhárítás. Olyan történeteket élünk meg, amelyek – ha ma visszatekintek –, szinte hihetetlennek tűnnek. Mindenki teljes szívvel vett részt a tanszék életében, mert otthonunknak éreztük. És ez csak úgy volt lehetséges, hogy volt valaki, aki hitelessé tudta tenni ezt az elkötelezettséget. És ez a valaki Ő volt.

Egy apró epizód, amely megvilágítja Pista karakterét: egy lelkiismeretes, pontos, megbízható ifjú hölgy lett a tanszéki adminisztrátor, nevezzük Gizikének. Habitusa lényegesen eltért a miénkétől. Ő 8:00-kor bent volt és délután 4:30-kor kiesett a kezéből a toll. De minden munkát megbízhatóan elvégzett. Némi megütközéssel vette tudomásul a mi vidám, mondhatni, néha bizony bohém megnyilatkozásainkat. Azt hiszem, az igazi sokkhatás ak-

kor érte, amikor Pista hirtelen mérgében keresztülgyalogolt (!) a dohányzóasztalon, és a szó szoros értelmében lekapta a kis üveges szekrény ajtaját. Mi jóízűen elszórakoztunk a Tanár úr által tökéletesen kivitelezett jeleneten, Gizike pedig a döbbenettől levegőt is alig kapott. Hány jópofa történetet őrzünk emlékezetünk tárházában...

Szívesen tettünk meg minden tőlünk telhetőt a tanszékért, mert volt cél és volt eredmény! Pista németországi ösztöndíjának hozadékát valamennyien élvezhettük: magával hozta az új szemléletet, tudományterületünk legújabb eredményeit. Ezek magyarországi meghonosítása szakmánkat új utakra terelte. Szakmai-tudományos ambíciói az egész tanszéket magukkal húzták. És mindenkor gondoskodott arról is, hogy külső megbízásokkal a tanszék állandó szereplője legyen a tudományos élet vérkeringésének.

Doktori disszertációm témáját is Tőle kaptam, és a munka során minden segítséget megadott. A szakmai útmutatásokon túl ez a mindennapi apró nehézségek leküzdéséhez nyújtott támogatásban is megnyilvánult. Hányszor szurkoltunk együtt az ODRA-1013 számítógép mellett, hogy működjön, és elképzeléseink valóra váljanak! Ki emlékszik ma már az „őskor” számítógépére! A szobányi méretű masinának hol melege volt, s azért nem működött, hol „fázott”, s azért állt le. De ez volt a hőskor!

Nagyszerű volt itt dolgozni, hiszen mindenki azt csinálta, amit igazán szeretett. Tudtuk, hogy minden a mi előmenetelünket szolgálja! És ez Neki volt köszönhető. A számítógépek alkalmazása a mi szakmánkban is megkezdte térhódítását, amit Ő csalhatatlan ösztönnel jó időben megérezett. Irányításával bebizonyíthattuk, hogy az új kihívásokkal szemben mi is helyt tudunk állni.

A hetvenes évek végén, nyolcvanas évek elején, gyerekeim megszületése némi szünetet követelt, de pár év múlva ismét „hadrendbe” álltam. Kicsit megváltoztak a dolgok, mert nem csak én, de a kollégák nagy része is családos ember lett. Mi változott? Sokkal szorosabb lett a kötelék közöttünk, a szakmán kívül immáron a magánéletünk is összekötött minket. Gyerekszúrok, bulik, Mikulásünnepségek, stb... De jó ezekre visszaemlékezni!

1987-től Ő vezette a tanszéket, bár most visszatekintve úgy tűnik, ez a gyakorlatban már korábban is így volt. Szakmai téren bizonyosan. Új kollégákkal megerősödve rohamléptekkel megkezdődött a tanszék „felfuttatása”: az oktatás korszerűsítése, a tanszék nemzetközi reputációjának emelése, a paradigmaváltás új, feszesebb tempó felvételét igényelte. Mindez egybeesett egyetemi vezetői karrierje felívelésének időszakával. Sűrű elfoglaltsága mellett és ellenére mindenkor meghatározta a tanszék szellemiségét, hangulatát, szakmai irányvonalát.

Mindenről tudott, minden szakmai kérdés megbeszélésére volt ideje, mindig lehetett tőle kérni. És aki kért, az kapott is: segítséget, tanácsot, támogatást. Mi, a kollégák, azzal tudtuk Őt felelőségteljes vezetői munkájában segíteni, hogy mindent megtettünk a tanszék zökkenőmentes működéséért, lelkiismeretesen végeztük oktató munkánkat, mert valamennyien tudtuk, hogy a hallgatók képzése mindenkor a szívügye volt.

Amikor 2004-ben az MTA levelező, majd 2010-ben rendes tagja lett, mi őszintén örültünk személyes sikerének. Az Ő sikerét kicsit a magunkénak is éreztük, hiszen szakmai elismerése tudományunk és tanszékünk megbecsülését is eredményezte.

Visszatekintve arra a 44 évre, mióta ismerem Őt, amióta előbb hallgatója, majd kollégája voltam, azt kell mondanom, a jó Sors

hozott Vele össze. Ma már tudom, hogy amit hallgatóként megtapasztaltam a tanszéken, az már akkor is az Ő egyéniségének kisugárzása volt. Pályafutásom olyan ember közelségében zajlott, aki segített elérnem azt, amit elértem, amit pedig nem értem el, az nem rajta múlt.

Pista, ne feledd: *„Minden emberélet valódi története csak igen rövid időszakasz: a többi mind vagy előkészület, vagy következés”* (Eötvös József). Isten éltesse!

Draskovits Zsuzsa